

V nadaljevanju si bomo ogledali primere pedagoškega diskurza, ki jih tipično zaznamuje uporaba vljudnostnih strategij. Verjetno se bo večina navedenih primerov zdela močno znanih. Ne gre torej za neke nove napotke vključevanja vljudnostnih strategij v pedagoški diskurz, temveč za izpostavitve funkcije in pomembnosti strategij, ki se lahko komu prav zaradi običajnosti zazdijo tudi nepomembne in nepotrebne, odvečne. *Naša teza je, da prav z vljudnostnimi (in morda za koga nepotrebni) jezikovnimi strategijami soustvarjamo pogoje za samo poučevanje/usvajanje novih znanj.* Razvrstili jih bomo v tri sklope (po vzoru omenjene teorije vljudnosti Brownove in Levinsona (1987)), in sicer na primere pozitivne in negativne vljudnosti ter posrednih govornih dejanj, ki lahko ogrožajo sogovorčevu integriteto.

### Pozitivna vljudnost

Katere primere pedagoškega diskurza bi lahko prepoznali kot strategije *spoštovanja pozitivne integritete*, torej strategije, s katerimi se upoštevajo želje sogovorca po odobravanju njegove osebnosti in dejanj? Pozitivna vljudnost se za razliko od negativne ne nanaša nujno zgolj na aktualno (potencialno ogrožujoče) dejanje, ki ga skuša omiliti, temveč opisuje širši odnos med govorcem in sogovorcem, splošno stanje razumevanja in odobravanja sogovorčevih želja/potreb. Strategija v grobem zajema strategije jezikovne rabe, ki bi jih lahko prepoznali kot značilne za intimen odnos, to so odobravanje sogovorčeve osebnosti, predpostavljane skupnih želja/potreb, skupnega verovanjskega ozadja in podobnih vrednot. Oglejmo si nekaj primerov.

(15) »Kako ste se imeli na počitnicah? ... Prepričan sem, da ste jih res lepo preživeli in ste zdaj pripravljeni na nove izzive. No, pa poglejmo, kaj nas čaka v letošnjem šolskem letu. Kar odprite knjige in si skupaj oglejmo kazalo ...«

Pričetek pouka za učence pomeni konec poletnih vragolij in omejenost prostega časa ter hkrati pričetek novih obveznosti. Pričetek pouka v tem smislu ogroža njihovo relativno neomejeno svobodo gibanja in odločanja o načinih preživljanja časa. Pred neposrednim pričetkom razlaganja nove snovi in drugih pedagoških obveznosti zato niso neobičajne strategije, s katerimi se da prehod omiliti, kar pomeni učence čim neopazneje ponovno uvести v šolsko rutino. Eden izmed takih načinov so vprašanja o preživljanju počitnic, ki praviloma ne predstavljajo teme več kot ene šolske